

Література

1. Андреева Т. Е. Динамические способности фирмы: что необходимо, чтобы они были динамическими? / Т. Е. Андреева, В. А. Чайка // Научные доклады № 2R-2006. — СПб.: НИИ менеджмента СПбГУ, 2006. — 32 с.
2. Турица Н. А. Стратегічні чинники адаптації підприємств до зовнішнього середовища: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / Н. А. Турица; Одес. держ. екон. ун-т. — Одеса, 2009. — 20 с.
3. Соколова Л. В. Організаційно-економічне забезпечення адаптації підприємств до невизначеності бізнес-середовища: Автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.06.01 / Л. В. Соколова; НАН України. Ін-т економіки пром-сті. — Донецьк, 2006. — 32 с.
4. Чайка В. А. Динамические способности российских компаний — введение в проблему / В. А. Чайка, А. В. Куликов // Научные доклады № 40R — 2006. — СПб.: НИИ менеджмента СПбГУ, 2006. — 43 с.
5. Суржикова А. В. Динамические способности как фактор управления фирмой в книгоиздательском бизнесе: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.05 / А. В. Суржикова. — СПб., 2011. — 20 с.
6. Зотт К. Динамические способности и внутриотраслевые различия результатов деятельности фирм: исследования с использованием имитационного моделирования / К. Зотт // Российский журнал менеджмента. — 2008. — Т. 6. — № 1. — С. 89—130.

Марченко М. М.,

старший викладач кафедри стратегії підприємств, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Marchenko Maksym,

Senior lecturer, department of enterprises strategy, Vadym Getman Kyiv National Economic University

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

FEATURES ASSESS THE EFFECTIVENESS OF ENTERPRISE DEVELOPMENT PROJECTS

Запропоновано індикатори результативності та вимірники ефективності для проектів адаптивного та проактивного розвитку.

Proposed indicators of effectiveness and efficiency for projects meters adaptive and proactive development.

Складність оцінки ефективності реалізації проектів розвитку пояснюється багатогранністю такої категорії, як розвиток, різноманітним ідентифікації його ознак і концепцій щодо критеріїв

оцінки якісних і кількісних змін у компанії, об'єктів вимірювання та методичних положень щодо оцінки результатів покращень у компанії.

Науковці і практики намагаючись визначити показники розвитку компанії схиляються до двох напрямів: 1) розроблення інтегрального показника розвитку, який дає уяву щодо рівня розвитку компанії та 2) формування системи показників, що відображає рівень досягнення результатів компанії та оцінку її потенційних можливостей.

Для формування системи оцінювання проектів розвитку передусім необхідно окреслити ті процеси покращень у компанії, що мають бути ідентифіковані як розвиток. Зазвичай розвиток трактується як процес трансформації, що супроводжується структурними змінами і зростанням якісних параметрів системи. Розвиток економічної системи відрізняють такі відмітні характеристики, як незворотність, спрямованість, закономірність змін, що його зумовлюють. Проекти розвитку підприємства передбачають впровадження стратегічних змін на підприємстві задля створення відмітних характеристик організації та підвищення рівня її компетентності в спільноті подібних суб'єктів певної діяльності.

Більшість дослідників розвитку економічних мікросистем (підприємств, компаній, організацій) заперечують можливість існування єдиного універсального кількісного показника розвитку, оскільки розвиток – це, перш за все, якісна зміна структури та функціонування компанії, що знаходить прояв у всіх без виключення її складових (підсистемах, підрозділах) і відносинах (зв'язках).

Узагальнення концептуальних підходів до оцінювання процесів розвитку та аналіз практики розвитку вітчизняних і зарубіжних підприємств дозволили запропонувати індикатори результативності та вимірники ефективності проектів розвитку (табл. 1). Для проектів адаптивного розвитку (які базуються на ринково-позиційному характері ринкової поведінки підприємства) розроблено параметри ефективності та результативності, а для оцінки проектів проактивного розвитку (ресурсно-компетенційний підхід) передбачено переважно індикатори результативності, що пояснюється більш високим ступенем непередбачуваності їх результатів, оцінювання яких в обох випадках запропоновано здійснювати з дотриманням принципу збалансованості фінансових і нефінансових вимірників.

Таблиця 1

**СИСТЕМА ІНДИКАТОРІВ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ
ТА ВИМІРНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА**

Характер конкурентної поведінки	Індикатори	Показники
Ринково-позиційний підхід	Досягнення відповідності впроваджуваних змін цілям і стратегії компанії Інвестиційна привабливість підприємства Зміна фінансово-економічного становища Диверсифікація діяльності Продуктовий портфель підприємства Задоволеність (лояльність) споживачів і клієнтів Стан техніко-технологічної бази	Дисконтований грошовий потік Індекс рентабельності інвестицій, термін окупності інвестицій Показники рентабельності, ділової активності, ліквідності Кількість напрямів діяльності Структура продуктового портфелю Показники ринкової влади компанії, якості продукції Рівень зносу (фізичного та морального) активів
Ресурсно-компетенційний підхід	Забезпеченість ресурсами (у т. ч. інтелектуальними) Збалансованість ресурсів компанії у забезпеченні конкурентних переваг Розвиток персоналу Інформаційне забезпечення діяльності Розвиток системи корпоративного управління Якість управління у компанії	Показники ефективності використання ресурсів Рівень кваліфікації персоналу Склад організаційних компетенцій Наявність та характеристики інформаційних систем Час на підготовку та якість прийняття різних управлінських рішень Динаміка доходів власників, менеджменту та працівників компанії

Література

1. *Верба В. А.* Управління розвитком компанії: навч. посіб. / Верба В. А., Гребешкова О. М. — К.: КНЕУ, 2011. — 482 с.
2. *Верба В. А.* Концептуальні засади вимірювання розвитку компанії / Верба В. А. // Вісник НУ «Львівська політехніка». «Проблеми економіки та управління». — 2010. — № 668. — С. 17—23.